EUROPEES PARLEMENT

2004 *2009*

Commissie buitenlandse zaken

2005/0049(COD)

24.3.2006

ADVIES

van de Commissie buitenlandse zaken

aan de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

inzake het voorstel voor een beschikking van het Europees Parlement en de Raad tot instelling van het Europees Terugkeerfonds voor de periode 2008-2013 als onderdeel van het algemene programma "Solidariteit en beheer van de migratiestromen"
(COM(2005)0123 – C6-0126/2005 – 2005/0049(COD))

Rapporteur voor advies: Tatjana Ždanoka

BEKNOPTE MOTIVERING

Het voorstel voor een beschikking tot instelling van het Europees Terugkeerfonds behelst in hoofdzaak een technische materie die buiten de bevoegdheidssfeer van de Commissie buitenlandse zaken valt. De versterking van de externe dimensie van de ruimte van vrijheid, veiligheid, welvaart en recht van de EU en haar buurlanden is echter een aangelegenheid die wel centraal staat in het Europees buitenlands beleid. Het spreekt vanzelf dat het welslagen van het terugkeerbeleid van de EU afhangt van een doelmatige samenwerking met de doorreis- en herkomstlanden.

Uw rapporteur stelt zich achter de voorgestelde structuur van het kaderprogramma en benadrukt dat de fondsen een samenhangend pakket dienen te vormen. Voorts is voor een samenhangende en mondiale benadering van het migratiebeleid van de EU nodig, dat alle desbetreffende interne regelgevingsinstrumenten en de nieuwe externe beleidsinstrumenten, met name het ENPI en een nieuw thematisch programma voor bijstand aan derde landen, elkaar aanvullen en een synergie ontwikkelen. Nauwe samenwerking met de VN-Commissaris voor de mensenrechten en volledige tenuitvoerlegging van de internationale verdragen zijn daarbij absolute vereisten voor een eerlijk, samenhangend en succesvol beleid.

Het Europees Terugkeerfonds steunt de terugkeeroperaties van de lidstaten en bevordert daarbij het concept "geïntegreerd beleid".

AMENDEMENTEN

De Commissie buitenlandse zaken verzoekt de ten principale bevoegde Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken onderstaande amendementen in haar verslag op te nemen:

Door de Commissie voorgestelde tekst[1]	Amendementen van het Parlement
Amendement 1 Overweging 21 ter (nieuw)	
	(21 ter) Het instrument mag niet worden gebruikt voor steun van enigerlei maatregel in verband met collectieve terugzending, collectieve tenuitvoerlegging van besluiten tot terugzending van lidstaten in individuele gevallen of terugzending naar landen waar de vluchteling kan worden onderworpen aan marteling of andere schendingen van de mensenrechten.

[1] Nog niet in het PB gepubliceerd.

Amendement 2
Artikel 2, lid 1

1. De algemene doelstelling van het fonds bestaat ***erin bijstand te verlenen voor de inspanningen van*** de lidstaten om alle aspecten van het terugkeerbeleid te verbeteren door het gebruik van het concept van geïntegreerd beleid, ***rekening houdend met*** de ***communautaire*** wetgeving ***op dit gebied***.	1. De algemene doelstelling van het fonds bestaat ***in het stimuleren en steunen van*** de ***maatregelen*** van de lidstaten om alle aspecten van het terugkeerbeleid te verbeteren door het gebruik van het concept van geïntegreerd beleid, ***in het licht van de geldende Gemeenschapswetgeving en de internationale mensenrechtenverplichtingen op dit terrein.***

Amendement 3
Artikel 3, lid 1, letter c bis) (nieuw)

	c bis) het versterken van de samenwerking met de buurlanden in het kader van het terugkeerbeleid.

Motivering

De landen waarop het Europees Nabuurschapsbeleidsinstrument zich richt vormen de voornaamste bron van de immigratiestroom naar de Europese Unie en daarom moet de samenwerking met deze landen en de autoriteiten aldaar bijzondere aandacht krijgen.

Amendement 4
Artikel 3, lid 2, streepje 2

- een breed pakket maatregelen tot doel hebben die regelingen voor vrijwillige terugkeer van illegaal op het nationale grondgebied verblijvende onderdanen aanmoedigen en die, indien nodig, gedwongen terugkeeroperaties ten uitvoer leggen met volledige inachtneming van ***de humanitaire beginselen*** en met respect voor de menselijke waardigheid; en	- een breed pakket maatregelen tot doel hebben die regelingen voor vrijwillige terugkeer van illegaal op het nationale grondgebied verblijvende onderdanen aanmoedigen en die, indien nodig, gedwongen terugkeeroperaties ten uitvoer leggen met volledige inachtneming van ***de internationale mensenrechtennormen en het Handvest van de grondrechten*** en met respect voor de menselijke waardigheid; en

Motivering

De door de Gemeenschap gefinancierde acties moeten worden uitgevoerd met inachtneming van de internationale mensenrechtennormen, met name het verdrag van Genève en het Handvest van de grondrechten.

Amendement 5
Artikel 3, lid 2, streepje 3

– het mogelijk maken te kiezen voor een doelgroep op basis van het aantal en de aard van de gevallen; en	– het mogelijk maken te kiezen voor een doelgroep op basis van het aantal en de aard van de gevallen***, met inachtneming van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens***; en

Motivering

Artikel 4 van Protocol IV van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens verbiedt massale uitzetting van vreemdelingen.

Amendement 6
Artikel 3, lid 3 bis (nieuw)

	3 bis. De lidstaten streven ernaar de van belang zijnde maatschappelijke organisaties te betrekken bij de uitvoering van de in artikel 4 bedoelde acties.

Motivering

Inschakeling van het maatschappelijk middenveld is essentieel voor een succesvolle uitvoering van het gemeenschappelijk immigratie- en asielbeleid van de Unie.

Amendement 7
Artikel 4, lid 1, inleidende formule

1. Acties die betrekking hebben op de in artikel 3, lid 1, onder a), vastgestelde doelstelling en in het bijzonder de volgende acties, komen voor steun uit het fonds in aanmerking:	1. Acties die betrekking hebben op de in artikel 3, lid 1, onder a) ***en d)***, vastgestelde doelstelling en in het bijzonder de volgende acties, komen voor steun uit het fonds in aanmerking:

Motivering

In amendement 2 wordt een nieuw punt d) toegevoegd aan artikel 3, lid 1.

Amendement 8
Artikel 4, lid 2, letter a)

a) het vaststellen en verbeteren van een doeltreffende, stabiele en blijvende operationele samenwerking tussen de instanties van de lidstaten en consulaire diensten en immigratiediensten van derde landen om terugkeerdocumenten voor onderdanen van derde landen te verkrijgen	a) het vaststellen en verbeteren van een doeltreffende, stabiele en blijvende operationele samenwerking tussen de instanties van de lidstaten en consulaire diensten en immigratiediensten van derde landen***, met name de buurlanden,*** om terugkeerdocumenten voor onderdanen van

en om snelle ***en*** geslaagde ***uitzettingsprocedures*** te garanderen;	derde landen te verkrijgen en om ***een*** snelle***,*** geslaagde ***en blijvende terugkeer*** te garanderen;

Motivering

De landen waarop het Europees Nabuurschapsbeleidsinstrument zich richt vormen de voornaamste bron van de immigratiestroom naar de Europese Unie en daarom moet de samenwerking met deze landen en de autoriteiten aldaar bijzondere aandacht krijgen, met het oog op een blijvende terugkeer van onderdanen van derde landen die niet (meer) voldoen aan de voorwaarden voor binnenkomst, aanwezigheid of verblijf op het grondgebied van de lidstaten.

Amendement 9
Artikel 4, lid 2, letter b)

b) samenwerking bij de ontwikkeling van doeltreffende, stabiele en blijvende werkrelaties tussen de instanties van de lidstaten en consulaire diensten en immigratiediensten van derde landen om consulaire bijstand te vergemakkelijken inzake het verkrijgen van terugkeerdocumenten voor onderdanen van derde landen en om snelle en geslaagde uitzettingsprocedures te garanderen;	b) samenwerking bij de ontwikkeling van doeltreffende, stabiele en blijvende werkrelaties tussen de instanties van de lidstaten en consulaire diensten en immigratiediensten van derde landen***, met name de buurlanden,*** om consulaire bijstand te vergemakkelijken inzake het verkrijgen van terugkeerdocumenten voor onderdanen van derde landen en ***een*** snelle***,*** geslaagde ***en blijvende terugkeer*** te garanderen;

Motivering

De landen waarop het Europees Nabuurschapsbeleidsinstrument zich richt, vormen de voornaamste bron van de immigratiestroom naar de Europese Unie en daarom moet de samenwerking met deze landen en de autoriteiten aldaar bijzondere aandacht krijgen, met het oog op een blijvende terugkeer van onderdanen van derde landen die niet (meer) voldoen aan de voorwaarden voor binnenkomst, aanwezigheid of verblijf op het grondgebied van de lidstaten.

Amendement 10
Artikel 4, lid 3, letter b)

b) versterking van de capaciteit van de bevoegde administratieve instanties om snel uitzettingsbesluiten uit te voeren/af te dwingen met eerbiediging van de menselijke waardigheid en de relevante Europese veiligheidsnormen inzake dergelijke acties;	b) versterking van de capaciteit van de bevoegde administratieve instanties om snel uitzettingsbesluiten uit te voeren/af te dwingen, met ***inachtneming van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en met*** eerbiediging van de menselijke waardigheid en de relevante

	Europese veiligheidsnormen inzake dergelijke acties;

Motivering

Verwijzing naar het handvest van de grondrechten van de Europese Unie geeft een evenwichtiger benadering voor wat betreft de tegenpolen "rechten" en "veiligheid".

Amendement 11
Artikel 4, lid 4

4. De in de leden 1 tot en met 3 bedoelde acties dragen in het bijzonder bij tot de tenuitvoerlegging van de relevante gemeenschapswetgeving inzake het gemeenschappelijke Europese immigratie- en terugkeerbeleid.	4. De in de leden 1 tot en met 3 bedoelde acties ***worden uitgevoerd onder volledige inachtneming van internationale mensenrechtennormen en het non-refoulement-beginsel zoals met name omschreven in het Verdrag van Genève. Zij*** dragen in het bijzonder bij tot de tenuitvoerlegging van de relevante gemeenschapswetgeving inzake het gemeenschappelijke Europese immigratie- en terugkeerbeleid.

Motivering

Artikel 33 van het Verdrag van Genève verbiedt "op welke wijze ook, een vluchteling uit te zetten of terug te leiden (refouler) naar de grenzen van een grondgebied waar zijn leven of vrijheid bedreigd zou worden op grond van zijn ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep of zijn politieke overtuiging".

Amendement 12
Artikel 4, lid 5

5. Acties moeten rekening houden met de specifieke situatie van kwetsbare personen, zoals minderjarigen, niet-begeleide minderjarigen, lichamelijk gehandicapten, bejaarden, zwangere vrouwen, alleenstaande ouders met minderjarige kinderen en ***personen die gefolterd of verkracht werden*** of andere ernstige vormen van psychisch, fysiek ***of seksueel*** geweld ***hebben ondergaan.***	5. Acties moeten rekening houden met de specifieke situatie van kwetsbare personen, zoals minderjarigen, niet-begeleide minderjarigen, lichamelijk gehandicapten, bejaarden, zwangere vrouwen, alleenstaande ouders met minderjarige kinderen en ***slachtoffers van foltering,*** verkracht***ing*** of andere ernstige vormen van psychisch ***en/of*** fysiek geweld, ***slachtoffers van mensensmokkel of vormen van seksueel misbruik en personen die bijzondere medische zorg behoeven.***

Amendement 13
Artikel 5, streepje 1

– in alle gevallen van terugkeer: aan de terugkeer voorafgaande voorlichting, het verschaffen van essentiële reisdocumenten, kosten voor noodzakelijke, aan de terugkeer voorgaande medische controles, reiskosten en kosten voor levensmiddelen voor repatrianten en begeleiders, inclusief medisch personeel, logies voor begeleiders, specifieke bijstand aan kwetsbare groepen zoals ***kinderen*** en personen met een lichamelijk handicap, kosten voor vervoer naar de eindbestemming in het land van terugkeer en samenwerking met de instanties van het land van herkomst, vorig verblijf of doorreis;	– in alle gevallen van terugkeer: aan de terugkeer voorafgaande voorlichting, het verschaffen van essentiële reisdocumenten, kosten voor noodzakelijke, aan de terugkeer voorgaande medische controles, reiskosten en kosten voor levensmiddelen voor repatrianten en begeleiders, inclusief medisch personeel, logies voor begeleiders, specifieke bijstand aan kwetsbare groepen zoals ***minderjarigen (met name minderjarigen zonder begeleiding)*** en personen met een lichamelijk handicap, kosten voor vervoer naar de eindbestemming in het land van terugkeer en samenwerking met de instanties van het land van herkomst, vorig verblijf of doorreis;

Amendement 14
Artikel 6, lid 1

1. Op initiatief van de Commissie kan maximaal ***7%*** van de voor het fonds beschikbare middelen worden gebruikt ter financiering van transnationale acties of acties van communautair belang ("communautaire acties") met betrekking tot het terugkeerbeleid en maatregelen ten aanzien van de in artikel 7 bedoelde doelgroepen.	1. Op initiatief van de Commissie kan maximaal ***20%*** van de voor het fonds beschikbare middelen worden gebruikt ter financiering van transnationale acties of acties van communautair belang ("communautaire acties") met betrekking tot het terugkeerbeleid en maatregelen ten aanzien van de in artikel 7 bedoelde doelgroepen.

Motivering

Er is een groter percentage nodig van de voor het fonds beschikbare middelen voor het bevorderen van communautaire samenwerking bij de toepassing van communautaire wetgeving en beproefde methoden, het stimuleren van transnationale samenwerkingsnetwerken voor verbetering van de kwaliteit van het terugkeerbeleid, het stimuleren van transnationale bewustmakingscampagnes en de ontwikkeling van statistische instrumenten, methoden en gemeenschappelijke indicatoren.

Amendement 15
Artikel 7, lid 2

2. Daaronder vallen onderdanen van derde	2. Daaronder vallen onderdanen van derde

landen die niet of niet langer internationale bescherming nodig hebben omdat hun asielverzoek bij een definitief besluit is afgewezen onder de respectievelijke wettelijke regelingen of omdat hun statuut overeenkomstig het nationale recht en het Gemeenschapsrecht (bij een definitief besluit) is ingetrokken, beëindigd of niet is vernieuwd.	landen die niet of niet langer internationale bescherming nodig hebben omdat hun asielverzoek bij een definitief besluit is afgewezen onder de respectievelijke wettelijke regelingen of omdat hun statuut overeenkomstig het nationale ***en internationale*** recht en het Gemeenschapsrecht (bij een definitief besluit) is ingetrokken, beëindigd of niet is vernieuwd.

Amendement 16
Artikel 8, lid 2

2. De Commissie en de lidstaten zorgen ervoor dat de bijstand uit het fonds en de lidstaten aansluit bij de activiteiten, beleidslijnen en prioriteiten van de Gemeenschap. ***Deze samenhang moet duidelijk tot uiting komen*** in het in artikel 20 bedoelde meerjarenprogramma.	2. De Commissie en de lidstaten zorgen ervoor dat de bijstand uit het fonds en de lidstaten aansluit bij de activiteiten, beleidslijnen en prioriteiten van de Gemeenschap ***en met name bij*** het in artikel 20 bedoelde meerjarenprogramma. ***De in het eerste lid van dit artikel bedoelde acties worden uitgevoerd in synergie met de externe bijstandsinstrumenten van de Unie, met name het Europees Nabuurschapsbeleidsinstrument.***

Motivering

De nieuwe ENPI verordening behandelt de samenwerking op het gebied van justitie en binnenlandse zaken, waartoe ook onderwerpen behoren als asiel en migratie en bestrijding en preventie van terrorisme en georganiseerde misdaad. Een nieuw thematisch programma dat de gemeenschappelijke uitdagingen van zowel de buurlanden als de lidstaten moet aanpakken, functioneert als aanvulling op de Fondsen, die zich op interne beleidsterreinen richten en een mechanisme scheppen voor solidariteit tussen de lidstaten.

Amendement 17
Artikel 8, lid 3 bis (nieuw)

	3 bis. De lidstaten streven naar nauwe samenwerking met de Hoge VN-Commissaris voor de vluchtelingen en de Internationale Organisatie voor Migratie en het bereiken van synergie in hun respectieve acties.

Motivering

Er is synergie nodig bij de planning van de inspanningen op gebied van immigratie- en asielbeleid, tussen de lidstaten, die dagelijks bij de uitvoering van het beleid betrokken zijn, en tussen de VNHCV en de IOM, wier werkterrein op dit gebeid ligt en die de lidstaten bij terugkeeracties behulpzaam kunnen zijn.

PROCEDURE

Titel	Voorstel voor een beschikking van het Europees Parlement en de Raad tot instelling van het Europees Terugkeerfonds voor de periode 2008-2013 als onderdeel van het algemene programma "Solidariteit en beheer van de migratiestromen"
Document- en procedurenummers	COM(2005)0123 – C6 0126/2005 – 2005/0049(COD)
Commissie ten principale	LIBE
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	AFET 22.6.2005
Nauwere samenwerking – datum bekendmaking	
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Tatjana Ždanoka 21.7.2005
Vervangen rapporteur voor advies	23.2.2006
20.3.2006Behandeling in de commissie	
Datum go21.3.2006edkeuring	
Uitslag eindstemming	+: 43 -: 4 0: 4
Bij de eindstemming aanwezige leden	Angelika Beer, Panagiotis Beglitis, André Brie, Elmar Brok, Philip Claeys, Véronique De Keyser, Giorgos Dimitrakopoulos, Ana Maria Gomes, Alfred Gomolka, Richard Howitt, Jana Hybášková, Toomas Hendrik Ilves, Michał Tomasz Kamiński, Helmut Kuhne, Vytautas Landsbergis, Emilio Menéndez del Valle, Francisco José Millán Mon, Pasqualina Napoletano, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Baroness Nicholson of Winterbourne, Raimon Obiols i Germà, Cem Özdemir, Justas Vincas Paleckis, Alojz Peterle, Tobias Pflüger, João de Deus Pinheiro, Mirosław Mariusz Piotrowski, Hubert Pirker, Paweł Bartłomiej Piskorski, Libor Rouček, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Emil Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Gitte Seeberg, Marek Maciej Siwiec, István Szent-Iványi, Konrad Szymański, Charles Tannock, Inese Vaidere, Ari Vatanen, Karl von Wogau, Luis Yañez-Barnuevo García, Josef Zieleniec
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Alexandra Dobolyi, Glyn Ford, Patrick Gaubert, Jaromír Kohlíček, Miguel Angel Martínez Martínez, Aloyzas Sakalas, Pierre Schapira, Tatjana Ždanoka
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 178, lid 2)	
Opmerkingen (slechts in één taal beschikbaar)	...